

LOGO BANA TIGISIM NABIINA DWE-LAO WADE

PULIM

De na se we nabiina **hwea** de logo **hana** chega **chwoha** wade maama kugu zege logo maama wopwolo, de chega de yezura **hana** ne.

De na se we de na ba **toge** chega **chwoha** to mo jaane nikantogo de tigura de popora ko twi nabiina **hana** ne, ye nabiina maama yaa lage se wopwolo de yezura yaa taa wora.

De na se we **ncono** maama taa tei o tete se tigura de popora ye taa wora, fefeo de peenem **hwaane**, se wade sem ja kuri.

De na se we teene maama taa jege wolim, de ni **seem** de **mimoro**.

De na se we "UN Charter" **tono** kom paje ko se wade sem **hwea** wolim **hwaane** se baara de kaana taa ye bedwe logo ywonni de wopwolo de yezura **hwaane**.

De na se we UN Tigisim teene dem maama ke **nimoro** se chega **chwoha** wade sem ja kuri nabiina zula de wopwolo **hwaane**.

De ta na se we ko yaa lamma lanyerane se de ni wade sento kuri se ko ja wopwolo de yezura ko ba logo **hana**.

De Laam wo se we

"General Assembly" dem pe

Logo **Bana Tigisim Wade** sem se ko taa ye **won-kolo** kodoo na wo woli ko ja wopwolo de logo **fogem** de yezura na wo pa nabiina **hwea** taa jege kuri logo **hana** maama ne to.

Wadaa 1

Ba loge **ncona** maama se ba taa ye bedwe mo ba **hwea** de ba chega **seini**, ye fefeo teira **kotaa**. We pe ba swa de **bobona** mo se ba taa ye nubiu daane ye ba jege da **hwanha**.

Wadaa 2

Logo **hana** tigusim wade sem pe **chwoha** se **ncono** maama taa jege chega **chwoha** na wo pa ba **hwea** taa jege zula to. Wade sem ta we ba ba fee nabiinu o chega **chwoha** ne naa ba **cheese** o dwi o yetana, o logo lane, o we **jcono** naa o **bobona** **hwaane**. Wade sem ta we ba ba jege se ba taa **cheese** **ncono** we o ye baaro naa kaane, kwoo o jejegero naa ba na loge o me to **hwaane**.

Wade sem ta tage se woli da we popora ba jege se ka taa wora nabiina **hana** ne ba teo politiksi naa ko wade naa ko na ye kolo to **hwaane**. Naa ba **poore** **ncono** we o **nwonji** teo kolo ta na wo vere ko tete to **hwaane**.

Wadaa 3

Ko ye **ncono** maama chega **chwoha** mo se o taa **hwe** ye fefeo naa foonee teira.

Wadaa 4

Wadaa kam we nabiin-yeiku naa kabε totonga naa kabε pipio daa ye taa wora logo **hana** ne.

Wadaa 5

Ba ba jege chwonja se ba pa nɔɔno yaare cham yerane ko na wo manje se nabiinu yaare tei to.

Wadaa 6

Nɔɔno maama ye nabiinu mo o ze pan o wo me maama logo banja yoba. Logo banja wade sem maama yiga ne, wadaa teira na wo ta we o dae nabiinu.

Wadaa 7

Nabiina maama ye bedwe mo wadaa yiga ne. Wadaa choo nɔɔno maama mo; ka ba pɔɔre nɔɔna ka yaga. Ka kwoli nabiina maama mo se wolo wolo ye chɛɛse o dwon.

Wadaa 8

Nɔɔno maama wae o san nɔɔno o dwon kɔɔte delo maama wone nenɛɛne ko tu na ke o chɔge teo kom wade selo na pa nɔɔno wom ɲwea ywona to.

Wadaa 9

Ba baa wane ba ja nɔɔno yɔɔ yerane ba gare ba ke o peena diga naa ba zeili o o teo ne pa o vo zoora te-gaa ne.

Wadaa 10

Ba na jaane nɔɔno fee wora se ba di o sareya kɔɔte ne lanyerane ko man de teo kom wade na tigi tei to ba ni o seene o chɔge naa o wo chɔge.

Wadaa 11

Ba na jaane nɔɔno we o chɔge o manje waarem ba na wo di o bora tata ba ba jege chwonja ba te we chɔge fee wora se ba pa ko tu chwonja se o ja lɔya de sareya tiina se ba woli o se ba di taane dem kɔɔte ne.

Ba baa wane ba ta we nɔɔno yaa ke o chɔge naa ba ta we o ve se o yaa ke kolo na manje keim chega chwonja ne to, ye ka manja ne wadaa yaa teira ko ɲwaane. Ko kwaga ne tata ba baa wane ba pa nɔɔno waarem na dage de dwoi waarem delo dwi o deim yaa na wo jwon o na chɔge manja kalo to.

Wadaa 12

Ba ba jege chwonja ba daane nɔɔno yɔɔ yerane o bobonja keiri seini, naa o diga tiina, naa o sɔɲɔ de o pwola totonja seini. Ba nam ba jege chwonja ba ke o kekeo kolo na wo chɔge nɔɔno wom yu to. Wadaa kanto choo nɔɔno maama mo o kekeo maama seini, ye daanem teira.

Wadaa 13

Nɔɔno maama wae o beiri o bobonja na lage tei ye o zoore o bobonja na lage me maama to, o teo ne.

Nɔɔno maama wae o nwon teo de teo, naa o tete teo ne o beiri o vei teo kodwon ye o jwoora.

Wadaa 14

Nɔɔno wolo maama na ne chem o teo ne, o wane o duri o vo o taa zoore sateene dedwonna ne o wopwolo de yezura ɲwaane.

De ko de, o cham dem na dae nenɛɛne politiksi laɲa ne ko wo taa chamma se o duri o nwoɲ. O na chɔge teo kom wadɛ ge mo naa o kekeo kom na wo de UN wadɛ sem na maɲe tei to sateene dedwonna baa se de jwoɲ o mole mole.

Wadaa 15

Nɔɔno maama jege teo, o na nwoɲ mɛ.

Ba baa wane ba zeili nɔɔno o teo ne, naa ba fee o se o ye leiri teo o boboɲa na lage tei to.

Wadaa 16

Baara de kaana na bege ba ti to wae ba di daane ye ba yetana, naa ba na nwoɲ tekolo, naa ba na tɔge Wechoɲa kalo dwi to baa wane ko cheiɲi ba se ba ye di daane ba lo soɲɔ. Ye ba kadiri seini ba maama ma daane, ba zora de ba ɲwea seini, ye ba wae ba yage daane maɲa de maɲa, ba tete boboɲa na lage tei.

Kadiri wio ye baaro de kaane tete yerane na se se ba zo daane, ye ko dae we nɔɔno mo fee ba to.

Soɲɔ tiina – baaro de o kaane de o bu – mo ye sayu kugu takeiri wone. Konto ɲwaane tekeiri dem de teo kom maama jege se ba taa ni ba baɲa ne mo, ba taa choo ba wolwanno maama wone.

Wadaa 17

Nɔɔno maama wae o jege o tete nyɔɔne wonno, naa o de o badwonna wae ba tei wonno daane.

Ba baa wane ba vere nɔɔno wonno naa ba pa se o ye taa lage wonno.

Wadaa 18

Nɔɔno maama wae o boɲ o na lage tei. O wae o ke o boboɲa keiri, o wae o tɔge Wechwoɲa kalo dwi o na lage to; o nam ta wae o leiri o Wechwoɲa naa o boɲem o yerane naa o de kɔgɔ, ye o bere nɔɔna Wechwoɲa kam o taane de o totoɲa seini.

Wadaa 19

Nɔɔno wae o ɲɔɔne o boboɲa na lage tei. O wae o tɛ kolo maama o na boɲe o yu ne, ye nɔɔno ba jege chwoɲa se o cheiɲi o ni. O wae o beiri labaare o boboɲa o daare o pae labaare dwi maama labaare tonno de walese bam maama wone se de jage jei mamma.

Wadaa 20

Nɔɔno maama wae o tɔge o zoore assemble naa tigusim dwi maama na ye yezura tigusim to.

Ba baa wane ba fee nɔɔno se o zo tigusim delo o na ba lage to.

Wadaa 21

Nɔɔno maama wae o tɔge o di o teo gɔmente paare; o nam ta wae o tɔge o voti o kuri nɔɔna o ke gɔmente dem wone.

Nɔɔno maama wae o jwɔŋ wolim delo o teo gɔmente na jege de woli de nɔɔnbia maama to, ko ma da ko ma da.

Gɔmente maama dam wo taa tɔge de nɔɔnbia kwora na we tei to mo. Nɔɔnbia bam kwora kam mo yei ni ka bere nɔɔnbia bam na wo kuri ba gɔmente dem paare tiina tei to. Kurim dem jege se ko de voti lao naga mo, se nɔɔno maama voti o bobɔŋa na laga tei to, ye se ko de voti wadaa kam naga chekke.

Wadaa 22

Nɔɔno maama teo gɔmente jege se de taa choo o ŋwea laŋa ne de de dam, de de naduni dedaane de na jege nimɔɔ tei de sateene dedwonna to se ko pa nɔɔno wom ŋwea ja kuri se o wane o ji nɔɔno lanyerane.

Wadaa 23

Nɔɔno maama wae o ke totɔŋ; o wae o kuri o bobɔŋa na de totɔŋ delo, ye fee wora se totɔŋ dem taa jege kuri na pa o ywonni de wopwolo ye o ba lia we ba wo zaŋ ba le o totɔŋ dem ne to.

Nɔɔno maama ka, ye ko ba chuli o na ye wolo dwi to, jege se o taa jwɔŋ ŋweo na mae de o totɔŋ dem dam na mae tei to mo.

Wolo maama na toŋa ko maŋ se o ŋweo taa ye zegere se ko wane ko ni o tete dedaane o diga tiina lanyerane. Ko ta maŋ se o taa ne fee o totɔŋa jei ne.

Nɔɔno maama wae o tɔge o zoore totɔŋa jei tigisim yalo na wo woli o o totɔŋa laŋa seini to.

Wadaa 24

Nɔɔno maama jege chwɔŋa se o taa jege sio de sio maŋa, dedaane hawase bagera o na o ke totɔŋa jei ne to; ye o ta wae o jwɔŋ daa bem wone o jeini sɔŋo ne o sia ye ba baa le o ŋweo wone.

Wadaa 25

Fee wora se nɔɔno maama taa ŋwe ŋwea na jege kuri ye ka ywoma ka pae o tete de o diga tiina to. Ko maŋe se wodiiru, zora jei, assibita na ni yezura seini to dedaane won-telo maama na wo woli pa se ŋwea taa ywoma to taa wora. Fee ta mo wora se wolim taa wora ko pae nɔɔno maama nenɛene o na ba toŋa, o na weela, naa o na jigi nabwom jaweo ŋwaane, o na ye badeim naa kadeim, o na kwe naa nɔɔno na ye zore tu, o ware se o ni o tete baŋa ne.

Fee wora se ba taa fage ba ni niina de bia baŋa ne lanyerane. Bu maama, o jege kwo yoo o ba jege kwo yoo, ko maŋe se ba ni o baŋe ne mo ba woli o se o ke nɔɔno.

Wadaa 26

Nɔɔno maama jege chɔŋa se o ke sikuuli. Sikuuli veɪŋa, ko zege prameiri sikuuli ko vo yi Junia Sekondeiri Sikuuli, wo taa ye zɛera mo, ye ko ta ye fefeo mo se bu maama vo sikuuli se ko yi konto. Tekenekal Sikuula de totɔŋa berem sikuula nenɛene Kɔleja de wo taa wora se balo na wo vo da to vo. Univesiti de sikuula kamuna yadwonna de wo taa wora se balo na paase ba tɛesa lanyerane to vo.

Sikuuli veɪŋa naa tɔn-yeino ye se ko pa nɔɔno swa mo poore se o wane o lore kolo maama

na lana ko pa nabiino se ko ja wopwolo de yezura ko ba to. Ko jege se ko ja nimoro de badwono mo ko ba de sateene logo bana ne, de nabiina dwi maama de wejona dwi maama se ko zeini logo bana tigiisim totona dwi maama na woli logo maama yezura to.

Tiina jege chwona se ba kuri ba na wo taa lage se ba bia zamese tono sikuuli delo dwi wone to.

Wadaa 27

Nono maama wae o toge o ke o nabaara kekeo o na lage tei, de keina yadwonna, de "Science" na jaane wodonno telo maama ko ba nabiina jirim naa wolim nyaane to.

Nono maama na popone o tono o na yei kolo maama logo lam nyaane to, fee wora se ba zeini naa ba woli o se o ne ko maana.

Wadaa 28

"United Nations" nia yanto ye se ko pa nabiino maama logo bana wolim, de wopwolo de yezura mo.

Wadaa 29

Nono maama jege fee totona se o ke o na zoore takeiri delo maama ne to se ko pa se o taa ye non-nwem se o nya ke ywonni.

Nono fee totona keiri wone o jege se o de wade sem na lage tei to mo. O ba jege se o ke o gaale naa o ke o chage badwonna wo. O nam ba jege chwona o ke o chage kago ywonni de nono wopwolo, kago zula nyaane.

Nono maama na toge nabiina nya de logo bana chega chwona wade sento o jege se o toge "United Nations" na lage se ko de tei to mo.

Wadaa 30

Nono, naa nona, naa teo ye zan ba bone we ba wo wane ba ke wono se ko leiri naa ko chage nia yanto ba na tin tono konto ne to.